Vejledning: Vigtig Voksen (den unge)

Det er værdifuldt for unge at have andre voksne end deres forældre at snakke med om betydningsfulde og alvorlige emner. Nogle gange kan det være relevant at etablere en systematisk kontakt mellem den unge og en Vigtig Voksen fra den unges hverdagsliv. Formålet er at give den unge legitimeret fortrolighed og hjælp i hverdagen. Det er afgørende, at det er en person, som den unge har tillid til, og at den unges forældre samtykker til aftalen.

Aftalebrev (En Vigtig Voksen):

Det bærende element er aftalebrevet, som er en lille folder med den aftale, der indgås mellem den unge og den udpegede Vigtige Voksen. Aftalebrevet består af en række informationer, som den unge giver til sin Vigtige Voksen. For at hjælpe den unge og Vigtige Voksen til at blive tydelige og konkrete i deres aftale har vi udviklet et aftalebrev med en række udsagn og spørgsmål, som hjælper den unge til at formulere sine ønsker. Aftalebrevet fungerer således som et aftaledokument, der forpligter begge parter.

Forløbet:

1. Den unge præsenteres for Vigtig Voksen-tiltaget via en af to kanaler:
   - Af forældre, som er informeret om tiltaget (fx på et netværksmøde).
   - Af en voksen, som har kontakt med barnet (AKT-medarbejder, lærer, pædagog eller leder).
2. Den unge udvælger en Vigtig Voksen. Det er vigtigt, at det er den unge, som vælger sin Vigtige Voksen. Den unge skal ikke føle sig forpligtet til at vælge den pædagog, som evt. præsenterer tiltaget, eller den lærer, som forældrene måske synes kunne være god for den unge. Den Vigtige Voksen, som den unge udvælger, skal være vigtig (eller skal kunne blive vigtig) for den unge.
   Hjælp den unge til at vælge – uden at påvirke.
3. Den unge udfylder aftalebrevet sammen med en forælder eller voksen fra den unges hverdagsliv.
4. En forælder ser og underskriver aftalebrevet forinden, at tiltaget iværksættes.
5. I forbindelse med, at den unge afleverer aftalebrevet til den Vigtige Voksen, læser og gennemgår den unge og den Vigtige Voksne brevet sammen, så de er enige om, hvilken aftale de indgår.

Den Vigtige Voksnes opgave

Den Vigtige Voksnes opgave består i at give den unge særlig opmærksomhed og støtte. Typen og omfanget af opmærksomheden aftales og skrives ind i aftalebrevet. Den Vigtige Voksnes opgave kan udføres som en del af det daglige pædagogiske arbejde og samvær - blot med særligt fokus.

For at kunne varetage denne opgave er det vigtigt at vide, at når man som fagperson møder en ung i en sårbar position, kan den unge ofte vedvarende, eller i perioder, have taget ansvar for både eget og ofte også for dele af andres liv. Derfor er det vigtigt, at man møder den unge med respekt og forståelse for den selvstændighed, de har oplevet at have i forhold til eget liv, også selvom det umiddelbart virker uhensigtsmæssigt. Anerkendelse af deres selvstændighed og forståelse for deres måde at håndtere deres eget liv på kan skabe mulighed for, at man i samarbejde med den unge kan støtte den unges livsforvaltning i en mere bæredygtig retning.

Opmærksomhedspunkter

Det kan være en udfordring for unge og deres familier at udpege netværkspersoner på de tidspunkter, hvor de unge står overfor skift i deres hverdag. Det gælder også, når de unge begynder i fritidstilbud og klub. Dette problem håndteres ved, at der udpeges en Vigtig Voksen fra det nuværende og kendte professionelle netværk, som så forpligter sig til at overdrage opgaven til en voksen i den unges fremtidige hverdag. Dette kan ske i forbindelse med den generelle overdragelse, der (forhåbentlig) er en del af de normale rutiner på SFO og skole. Det vigtige er, at en voksen har ansvaret for overdragelsen.